

інвестування, дозволяє визначити регіональну стратегію розвитку інвестиційно-інноваційного потенціалу, з використанням або «матриці інвестиційного потенціалу», або «матриці інвестиційних ризиків», або «матриці інвестиційних бар'єрів».

Література

1. Пестова А. Финансирование инноваций: в поисках российской модели / А. Пестова, О. Солнцев [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.forecast.ru>
2. Региональная политика Украины / Под ред. И.С.Курдюмовой. - К.: Научная мысль, 1995.
3. Региональное управление. Методология и моделирование. / Забродский В.А., Донченко Ю.Н., Кизим Н.А., Клебанова Т.С., Коробов М.Я., Новиков В.Г. – Х.: Изд-во «Основа» при Харьк. ун-те, 1991. – 96 с.

Людмила УНІЯТ

Тернопільський національний економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Оподаткування підприємств агропромислового виробництва здійснюється на основі податкового законодавства та законодавства у сфері державного соціального страхування.

Податкове законодавство України базується на основі Конституції України; Податкового Кодексу; Митного кодексу України та інших законів з питань митної справи.

За даними Світового банку, український бізнес в тій чи іншій формі виплачує 135 різних податків. Це абсолютний світовий рекорд. На другому місці – Румунія (113 податків), на третьому – Ямайка (72 види податку).

Внаслідок такого податкового навантаження і непередбачуваності податкової системи, Україна в рейтингу сприятливості ділового середовища змістилася нижче 150 –го місця. Багато сподівань на покращення цієї ситуації було пов'язано із введенням Податкового кодексу України та на можливу лібералізацію податків. Однак стало очевидним те, що ситуація не зазнала серйозних змін на краще.

На сьогодні існує дві системи оподаткування підприємств агропромислового виробництва, незалежно від їх форм власності: загальна система оподаткування; спрощена система оподаткування.

При оподаткуванні на загальних засадах сільськогосподарські підприємства сплачують такі основні податки і збори: податок на прибуток підприємств; податок на доходи фізичних осіб; податок на додану вартість; акцизний збір; екологічний податок; плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності; плата за землю; збір за першу реєстрацію

транспортного засобу; інші податки і збори відповідно до законодавства України.

Нарахування і сплата податку на прибуток підприємств регламентується розділом XX Податкового Кодексу України і Законом України від 28.12.2014р. № 71-VIII. До 2015 року податок на прибуток розраховувався шляхом вирахування витрат із суми доходів. Ставка податку у 2012 році становила 21 %; у 2013 році – 19 %; у 2014-2015 роках – 18 %.

З початку 2015 року, розрахунок податку на прибуток здійснюється виходячи із бухгалтерського фінансового результату (за П(С)БО) відкорегованого на різниці, передбачені ПКУ.

Податок на додану вартість (ПДВ) регламентується розділом 5 ПКУ.

ПДВ – це непрямий податок, закладений у вартість будь-якого товару чи послуги. Його оплачують покупці, але перераховує до бюджету, звітує за ним саме продавець.

Відповідно до методології, яка діє в Україні, показник доданої вартості включає валовий прибуток, заробітну плату з нарахуваннями та інші витрати на виробництво, не пов'язані з розрахунками за матеріальні та енергетичні ресурси, послуги.

Єдиний соціальний внесок (ЄСВ) запроваджений з 1 січня 2011 року Законом України від 8 липня 2010 року № 2464 «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». До цього часу в Україні існували страхові внески, які оплачувалися в 4 фонди соціального страхування. На сьогодні замість цих страхових внесків введено ЄСВ. Фізичні особи підприємці (ФОП) та юридичні особи оплачують його по-різному, у відповідності до Закону України від 28 грудня 2014 року № 77 – VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці».

Крім перерахованих вище податків підприємці і підприємства агропромислового виробництва, які перебувають на загальній системі оподаткування, в залежності від здійснюваної ними діяльності, відповідно до податкового законодавства, можуть також бути платниками акцизного та екологічного податків, збору за спеціальне використання води, збору за першу реєстрацію транспортного засобу, плати за землю та користування надрами.

Аграрний сектор України до запровадження податкової реформи з 1 січня 2015 року, мав значні податкові пільги та привілеї, включаючи спеціальний режим оподаткування - фіксований сільськогосподарський податок (ФСП); пільги зі сплати ПДВ з продажу сільгосппродукції та повернення ПДВ переробними підприємствами виробникам молока та м'яса.

Така система оподаткування сільського господарства була запроваджена з 1999 року для підтримки вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників, а також через низький рівень їх прямого бюджетного фінансування.

Чергова податкова реформа запроваджена в Україні з 1 січня 2015 р. значною мірою торкнулась і платників фіксованого сільськогосподарського податку. Так законом № 71 – VIII від 28 грудня 2014 року внесено зміни до

Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України. Зокрема виключено з Податкового кодексу «Фіксований сільськогосподарський податок». З 1 січня 2015 року платники фіксованого сільськогосподарського податку автоматично стають платниками єдиного податку четвертої групи.

Отже, в 2015 році, як і раніше, сільськогосподарські товаровиробники можуть обрати спеціальний податковий режим.

Вимоги до сільськогосподарських товаровиробників, які потрібно виконати для того, щоб сплачувати ЄП у складі четвертої групи, наведені у ст. 291 ПКУ. Зокрема, залишено вимогу про частку с.-г. товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік, який має дорівнювати або перевищувати 75 %.

На відміну від платників ЄП 1-3 груп, для платників ЄП 4 групи не встановлено обмежень щодо кількості найманих осіб та річної суми доходу. Цих обмежень не існувало і для платників ФСП.

Об'єкт оподаткування ЄП для четвертої групи сільськогосподарських товаровиробників – платників ЄП залишився таким самим, який був у фіксованого сільськогосподарського податку (ст. 292-1 ПКУ) — це площа сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду, що перебуває у власності платника ЄП або надана йому у користування, у тому числі на умовах оренди. Права власності або користування земельними ділянками повинні бути оформлені та належним чином зареєстровані.

Базою оподаткування податком для платників єдиного податку четвертої групи є нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 1 січня базового податкового (звітного) року відповідно до порядку, встановленого розділом XII Податкового кодексу. Кумулятивне значення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель з 1995 року станом на 1 січня 2015 року становить 3,997 [2]. До нормативної грошової оцінки ріллі має бути застосований коефіцієнт 1,756.

Ставки ЄП четвертої групи встановлено у відсотках від нормативної грошової оцінки землі, як це і було за часів справляння фіксованого сільськогосподарського податку. Розмір ставок залежить від категорії (типу) земель та їх розташування. Відсоткові ставки ЄП четвертої групи встановлено пп. 293.9.1 — 293.9.6 ПКУ. [2]. У порівнянні з фіксованим сільськогосподарським податком вони вирости втричі.

Сільськогосподарські підприємства в Україні мають спеціальні умови нарахування і сплати ПДВ. Спеціальний режим справляння ПДВ для аграріїв у 2015 році зберігається. Але він здійснюється з урахуванням електронного адміністрування ПДВ та функціонування спеціальних ПДВ-рахунків. Загалом варто відмітити, що функціонування системи ПДВ-рахунків може спричинити «вимивання» частини оборотних коштів суб'єктів господарювання. За даними літератури [3] до впровадження даного порядку слід відноситись дуже обережно, особливо в умовах нинішньої рецесії вітчизняної економіки, що може призвести до вимивання обігових коштів у аграрних підприємствах. Зазначимо, що діяльність сільськогосподарських підприємств засвідчила про

постійну потребу удосконалення як системи оподаткування підприємств загалом, так і податку на додану вартість зокрема.

Література

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755 – VI, зі змінами та доповненнями до 4 липня 2013 року N 398-VII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Єгорова Ю. Спрощена система оподаткування для сільгоспвиробників [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.agro-business.com.ua/pytannia-bukhgalteriii/2678-sproschena-systema-opodatkuvannia-dlia-silgospyrobnykiv.html>

3. Луценко І. Режим компенсації за рахунок сум податку на додану вартість сільськогосподарським товаровиробникам/ Агробізнес.-№1-2(248-249) січень 2013 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.agro-business.com.ua/>

Лілія ЧОРНА

Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, м. Миколаїв

РОЗВИТОК ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

У сучасних умовах, коли екологічна криза охопила увесь цивілізований світ, екологічне право набуває пріоритетного і надзвичайно актуального значення. Застосування екологічного законодавства в умовах економічної та екологічної кризи, переходу до ринкової економіки та приватизації є дуже складним завданням і одним з основних напрямків роботи для усіх державних органів.

В Україні існує система органів управління в галузі охорони навколишнього природного середовища – це юридично самостійні державні, самоврядні й громадські інституції, уповноважені здійснювати організаційно-розпорядчі, координаційні, консультативні, організаційно-експертні, контрольні та інші функції в галузі забезпечення екологічної безпеки, ефективного використання природних ресурсів і охорони навколишнього природного середовища.

Так, функції державного регулювання в галузі охорони навколишнього середовища здійснюють: Президент, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, обласні, районні, Київська міська державна адміністрація, Міністерство екології та природних ресурсів України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство України з надзвичайних ситуацій, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, Державний агентств земельних ресурсів України, Державний агентств водних ресурсів України, Державний агентств лісових ресурсів України, а також обласні, районні, районні в містах, міські, сільські ради народних депутатів.